



Gode råd til arbejdet med skriftlighed frem mod eksamen

Af Bjørn Christensen, Århus Akademi, fmd. for opgavekommissionen for engelsk hfB.

I artiklen stilles der skarpt på, hvad eleverne forventes at have styr på, når skriftlig eksamen nærmer sig, og der er forslag til, hvordan man sammen med eleverne kan tjekke, hvor de be-finder sig i processen.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Hjælpemidler.....	2
3. Elevens PC / Mac.....	4
4. Skrivegenrer og tekstgenrer	4
4.1. Skrivegenrer og -handlinger.....	4
4.2. Tekstgenrer og analysebegreber: Fiction	6
4.3. Tekstgenrer og analysebegreber: Non-fiction.....	7
5. Analysebegreber og ordforråd: kollokationer	8
6. Metode og citatteknik	9
6.1. Short film og citater	10
6.2. Grammatik og citater	11
7. Bilag 1	12

1. Indledning

Processen, som leder frem til den skriftlige eksamen, er lang og kompleks, uanset om niveauet er STX A, STX B eller HF B. I hver eneste lektion vil eleverne beskæftige sig med noget, som direkte eller indirekte er relevant for den afsluttende skriftlige prøve. Det gælder fx både de receptive kompetencer (lytte, læse) og den produktive kompetence: evnen til at udtrykke sig skriftligt. Det gælder imidlertid også for den tid, der bruges på fx grammatik, syntaks, kohærens og kohæsion, ordforråd – dvs. stort set alle faglige mål og kernestofområder. At beskrive *kort og overskueligt*, hvordan man gør eleverne klar til skriftlig eksamen, lader sig næppe gøre. Nedenstående skal ses som et forsøg på at opstille og beskrive en række centrale områder, som man helst – sammen med eleverne – skal kunne vinge af jo nærmere eksamen kommer.

2. Hjælpemidler

Grammatik- og ordbøger er blandt de vigtigste hjælpemidler for eleverne til eksamen. Lærerens opgave er naturligvis før eksamen at formidle klart til eleverne, at der er forskel på, hvad man *gør i undervisningen*, og hvad man *må til eksamen*. Det kan fx gøres ud fra den viste checkliste (som ikke er fuldstændig):

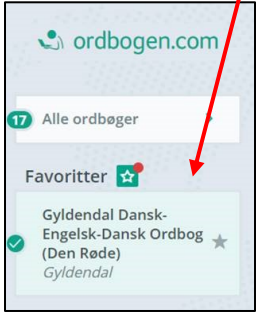
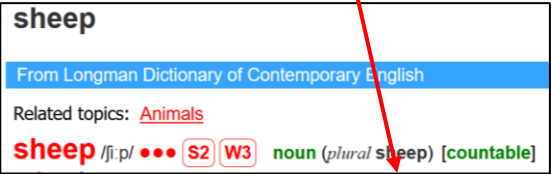

Hvilke hjælpemidler må du anvende til skriftlig eksamen?

- Egne notater, skemaer, oversigtsark og lignende fra undervisningen, som skal være downloadet på din egen computer
- Bøger om grammatik og skrivning, tekstsamlinger og lignende
- Opgaver, som er lavet i forbindelse med undervisningen. Du må dog ikke bruge formuleringer og sætninger fra fx afleveringsopgaver i din eksamensbesvarelse.
- I- og e-bøger, som *din lærer har givet dig tilladelse til at bruge* (i undervisningsbeskrivelsen).
- Online hjælpemidler som fx ordbøger, som *din lærer har givet dig tilladelse til at bruge* (i undervisningsbeskrivelsen).

Hvilke hjælpemidler må du ikke anvende til skriftlig eksamen?

- Online hjælpemidler, som ikke står i undervisningsbeskrivelsen. Det gælder fx GoogleTranslate, Grammarly og lignende.

Før eksamen kan det være en god ide at gennemgå klassens liste med online ordbøger (som læreren har skrevet ind i holdets undervisningsbeskrivelse) og gøre det klart for eleverne, *hvorfor* de har arbejdet med bestemte online ordbøger undervejs i forløbet. Det skal være klart for dem, hvordan hjælpemidlerne kan hjælpe dem til eksamen. Det kan give god anledning til noget repetition. En skematisk oversigt kunne fx se således ud:

	Hvad du især kan bruge ordbogen til
<p>Ordbogen.com</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eng-da; da-eng ▪ Husk at markere dine 'favorit-ordbøger'; klik på 'stjernen': 
<p>Longman https://www.ldoceonline.com/</p> <p>eller</p> <p>Oxford https://en.oxforddictionaries.com/</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Engelske ordforklaringer ▪ Engelske eksempletsætninger ▪ Hurtigt overblik over ordklasse + ordets bøjning, fx: 
<p>Oxford Lexico https://www.lexico.com/</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Engelske ordforklaringer (ligesom <i>Longman</i> og <i>Oxford</i>) ▪ Supergod synonymordbog, som du vælger med 'Synonyms' 
<p>The Online Slang Dictionary http://onlineslangdictionary.com/</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kan du fx bruge i essyet til 'style of writing' / 'style of language', hvis der altså indgår slang. 😊 ▪ Eller du kan bruge ordbogen i en sproglig Assignment, hvis der er slang eller slangprægede vendinger.

3. Elevens PC / Mac

Selv langt inde i forløbet kan der være elever, der ikke har styr på opsætningen af deres egen PC. Eleverne kan eventuelt parvis checke fx:

- PC: Åbn Word-dokument → Vælg *Filer* → *Indstillinger* → *Korrektur*
- Mac: Åbn word-dokument → Vælg *Gennemse* → Vælg *Sprog*
- Skal din PC/Mac stå på Engelsk (Storbritannien) eller Engelsk (USA)?
- Er både stave- og grammatikkontrollen slået til? Check flueben.
- Har du særlige 'problemord', når du skriver, kan du oprette dem i Indstillinger for autokorrektur (fx at *wich* eller *whcih* autorettes til *which*).

4. Skrivegenrer og tekstgenrer

De skriftlige eksamensopgaver på STX A, STX B og HF B kræver, at eleverne har styr på bestemte genrer men på forskellige måder. Det handler om de receptive kompetencer over for de produktive. Der er læsegenrerne, dvs. viften af tekstgenrer og -typer, som udgøres af det tekstmateriale, som skal analyseres og fortolkes i Assignment 4A og 4B (STX A), Assignment 5A og 5B (STX B) og Assignment 6A, 6B og 6C (HF B). Men der er også forskellige skrivegenrer på spil, som eleverne skal kunne skelne mellem og anvende, når de skriver. Når eksamen nærmer sig, er der ofte brug for repetition og overblik.

4.1. Skrivegenrer og -handlinger

The analytical essay er den gennemgående skrivegenre på alle tre niveauer, dog med forskelle i instrukser og omfang – og dermed dybde. Frem mod eksamen er det hensigtsmæssigt at evaluere på, hvor meget eleverne faktisk ved om skrivegenren *analytical essay*. En god ide er at "vende processen på hovedet": I stedet for at bede eleverne om at skrive endnu et essay, kan man bede dem om, at analysere (dele af) et (nogenlunde) eksemplarisk *analytical essay*. Afhængig af hvor tæt man er på målstregen *eksamen*, bør eleverne være i stand til at redegøre for, udpege eksempler på og forklare, hvad der kendetegner eksamensessayet. En checkliste, som kan uddelegeres i grupper, kunne se således ud:

Essayet som helhed	<ul style="list-style-type: none">• Er essayet en sammenhængende tekst med en indledning, en hoveddel og en afrunding/konklusion?• Er hoveddelen inddelt (meningsfuldt) i mindre afsnit?
Indledningen	<ul style="list-style-type: none">• Fungerer det første afsnit i essayet som en introduktion?• Er indledningen fokuseret og antyder en rød tråd?• Introducerer den teksten og anslår hovedtemaer?
Konklusionen	<ul style="list-style-type: none">• Fungerer det sidste afsnit som konklusion og afrunding på essayet som helhed?• Samles der op på den røde tråd og hovedtema(er)?• Er der fortolkende elementer?• Betragtes tekst og temaer som eksempler på (a)typiske eller universelle problemstillinger?
Den røde tråd	<ul style="list-style-type: none">• Formuleres det (tydeligt), hvad der er den røde tråd?• Er den røde tråd synlig fra afsnit til afsnit?

Essayetsomhelhed	<ul style="list-style-type: none"> • Er essayet en sammenhængende tekst med en indledning, en hoveddel og en afrunding/konklusion? • Er hoveddelen inddelt (meningsfuldt) i mindre afsnit?
Afsnit	<ul style="list-style-type: none"> • Har hvert afsnit sit eget fokus i analysen? (Kan du formulere, hvad fokus er afsnit for afsnit?) • Anslås fokus i de første sætninger af et afsnit (topic sentence)? • Udgør de enkelte afsnit en afrundet helhed? <ul style="list-style-type: none"> ○ Skyldes det sproglige elementer som fx linkers/forbinderord eller indholdet i analysen? • Afrundes (hvert) afsnit med en form for del-konklusion eller indsigt, som er en følge af analysen i afsnittet?
Sammenhæng	<ul style="list-style-type: none"> • Er der forbindelse mellem afsnittene? • Er der sproglige formuleringer, som skaber sammenhæng ved at pege fremad mod det næste afsnit – eller bagud mod det foregående afsnit? • Er der en logisk udvikling i indholdet fra afsnit til afsnit?
Metode	<ul style="list-style-type: none"> • Er der citater i alle analyseafsnit (= essayets hoveddel)? • Anvendes citaterne rent faktisk til noget, dvs. kommenteres citaterne eller underbygger de vigtige pointer? • Er der korrekte henvisninger til tekstmaterialet?
I <i>analytical</i> essay om fiktion endvidere:	<ul style="list-style-type: none"> • Er der eksempler på fortolkning i de enkelte afsnit i essayet? • Er der en samlet fortolkning af teksten?
I <i>analytical</i> essay om ikke-fiktion på STXA og STXB endvidere:	<ul style="list-style-type: none"> • Er der et sammenhængende afsnit med en diskussion (som næstsidste afsnit)? • Introduceres diskussionen? • Er diskussionen ensidig eller har den flere vinkler? • Afrundes diskussionen til sidst i afsnittet?

Tilsvarende kan man udlevere eksempelbesvarelser på *summary* (STX B, HF B) og *discussion* (HF B) og bede eleverne om at identificere, hvad der er vellykket, og hvad der er mangelfuldt.

Summary	<ul style="list-style-type: none"> • Er der en indledende sætning, som introducerer titel, forfatter og genre? • Introduceres kernen i teksten først? • Er tekstens fire-fem væsentligste elementer med? • Er tekstens afslutning refereret? • Er der fejl eller misforståelser i indholdet? • Er hele summary skrevet i samme grammatiske tid, præsens? • Er sproget objektivt? • Overholdes det krævede ordantal? (STX B: ca. 125 ord; HF B: ca. 150 ord)
Discussion (HF B)	<ul style="list-style-type: none"> • Er diskussionen inddelt i mindre afsnit med en kort indledning, en hoveddel og en kort afrunding/konklusion? • Tager diskussionen udgangspunkt i tekstmaterialet i løbet af de første 3-4 linjer? • Introduceres diskussionsemnet? • Fastholdes fokus på diskussionsemnet? • Er der en kort afrunding på diskussionen, hvor argumenter og synspunkter vurderes?

4.2. Tekstgenrer og analysebegreber: Fiction

Fagets tre niveauer har *short story* til fælles som fiktionsmateriale. På HF B indgår derudover *short film* som valgmulighed inden for fiktion. Som regel er der behov for at repetere genre-karakteristika og analyseterminologi til fiktion, så fagets metode også demonstreres derigennem.

Nedenstående oversigter er ikke fuldstændige men kan tjene til inspiration. Kravene på A-niveau (dvs. detaljeringsgraden i termerne) er selvsagt højere end på de to B-niveauer. Konkret kan man fx lave begrebskort til repetition af analysetermer; en variant er at kombinere begrebskortene med titler på læste tekster eller navne på hovedpersoner, så eleverne derigennem ikke blot får opfrisket begrebernes definitioner men også, hvordan de anvendes konkret i forhold til en tekst.

	Analysebegreber (STXA, STXB, HF B)
Fiction, short story	<i>protagonist, subordinate character, relationship, setting, narrative technique, in medias res, flashback, climax, point of view, atmosphere, narrator, omniscient, style of writing, imagery, symbol, metaphor, title, the ending, main theme, message... and others</i>

Kortfilmgenren i HF B eksamensopgaven kræver, at eleverne kan analysere på to forskellige måder. Kortfilmen er først og fremmest en fiktionstekst (det udvidede tekstbegreb), som skal analyseres ligesom en *short story*. Til eksamen forventes der dog også i et begrænset omfang en analyse af *cinematic technique*, idet ét af de fire analysebegreber, som skal anvendes i besvarelsen, altid vedrører filmiske virkemidler. Dette er vigtigt at understrege løbende i undervisningen og i særdeleshed noget, der skal stilles skarpt på, jo nærmere man kommer den skriftlige eksamen, ikke mindst fordi assignment 6C (short film) er populær blandt eleverne på HF B.

	Analysebegreber (HF B, Assignment 6C, short film)
Short film as a fiction text	<i>protagonist, subordinate character, relationship, setting,</i>

	<i>in medias res, flashback, climax, point of view, atmosphere, narrator, symbol, title, the ending, main theme, message... and others</i>
Cinematic technique	<i>atmosphere, framing, angles, lines, composition, camera movement, editing, sound, lighting... and others</i>

At arbejde med de to analysebegrebssæt i kombination bliver mere og mere centralt, jo længere man kommer i forløbet. Det kan være nyttigt at stille små opgaver, hvor eleverne bliver bedt om fx: *Write a short text in which you analyse and describe how sound is used to underline the main character's development through the film.* På den måde lærer eleverne, at de filmiske virkemidler ikke blot kan analyseres for sig selv, men derimod ofte analyseres bedre, hvis de integreres i tekstanalysen. I appendix 1 kommenteres nogle eksempler, hvor elever skriver om *cinematic technique*.

4.3. Tekstgenrer og analysebegreber: Non-fiction

Tekstmaterialet i hhv. Assignment 4B (STX A), 5B (STX B) og 6B (HFB) afspejler den brede vifte af ikke-fiktionstekster, man forventes at arbejde med i den daglige undervisning. Igen gælder det, at der kan være god grund til at stille skarpt på de forskellige teksttyper og deres karakteristika op til eksamen. Hyppige teksttyper er:

STXA og STXB	
TEKSTTYPER	
<i>article</i>	et bredt begreb med forskellige undergenrer, fx <ul style="list-style-type: none"> • <i>opinion article</i> eller <i>comment</i> (typisk subjektive og argumenterende) • <i>feature article</i> eller <i>expository article</i> (objektiv eller subjektiv; afdækker et emne (topic) eller går i dybden med en person)
<i>essay</i>	et bredt begreb; kan minde om <i>opinion article</i> ved at have en personlig vinkel, som kan være <ul style="list-style-type: none"> • subjektiv og argumenterende (fx fokuseret på et emne, en holdning) • subjektiv og beskrivende (fx selvbiografisk, narrative træk)
<i>speech</i>	har forskellige undergenrer, typisk <i>political speech</i> or <i>speech for special occasion</i> , fx <ul style="list-style-type: none"> • <i>campaign speech</i> (typisk politisk subjektiv, argumenterende, formel) • <i>commencement address</i> (typisk subjektiv/personlig, kan være både formel og uformel, argumenterende og belærende, didaktisk-rådgivende) • <i>official statement</i> (fx <i>apology</i>; typisk formel og argumenterende)
<i>TED talk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • er en mellemting mellem tale og forelæsning (typisk subjektiv og argumenterende)

På HF B indgår ofte nedenstående teksttyper.

HF B	
TEKSTTYPER	
<i>article</i>	et bredt begreb med forskellige undergenrer, fx <ul style="list-style-type: none"> • <i>opinion article</i> eller <i>comment</i> (typisk subjektiv og argumenterende) • <i>feature article</i> eller <i>expository article</i> i uddrag (objektiv eller subjektiv; afdækker et emne (topic) eller går i dybden med en person)
<i>TED talk</i>	en videooptagelse (med transcript) <ul style="list-style-type: none"> • en mellemtale mellem tale og forelæsning (typisk subjektiv og argumenterende)
<i>podcast</i>	et bredt begreb med forskellige undergenrer, radioudsendelse (med transcript), fx <ul style="list-style-type: none"> • <i>feature-like programme</i> (typisk objektiv, beskrivende) • <i>interview</i>
<i>news clip/story</i>	et video/TV-klip (med transcript), fx <ul style="list-style-type: none"> • <i>news clip</i> (kort nyhedsklip) (typisk objektivt informerende) • <i>news story</i> (uddrag af længere <i>news story</i>) (typisk objektivt informerende)

Det er værd at indskærpe over for eleverne på HF, at non-fiction teksttyperne kan optræde både som Text 1 (summary-tekst) og Text 2 (analyse-tekst) i eksamensopgavesættene. På den måde skal teksterne læses forskelligt i eksamenssituationen. At skrive et *summary* af fx et nyhedsindslag eller en artikel forudsætter en normallæsning af teksten uden at gå i dybden med detaljer; mens det at skrive *a short analytical essay* om samme teksttyper kræver en grundig, analyserende og selektiv læsning.

5. Analysebegreber og ordforråd: kollokationer

Analysebegreberne arbejdes der flittigt med i undervisningen, og alligevel har nogle elever svært ved at anvende dem korrekt i deres eksamensbesvarelser. Det er ikke altid et spørgsmål om, hvorvidt eleven rent faktisk har forstået, hvordan man konkret analyserer og anvender bestemte begreber. Ofte kan der også ligge en sproglig usikkerhed til grund. Derfor bør der naturligvis også arbejdes med ordforråd og formuleringer, som klæder eleverne på til at producere korrekte sætninger, hvori analysebegreberne indgår.

Eleverne møder typisk ord som *climax, development, conflict, intention, circumstances* som 'nøgne' begreber med en definition og uden nogen sproglig kontekst. Læreren forklarer dem, hvordan de skal lave analysen – igen og igen. Men eleverne får måske for få eksempler på, hvilken sproglig kontekst begreberne typisk optræder i. Derfor bør man arbejde med analysebegrebernes kollokationer. Kollokationer er flerordsforbindelser, *der optræder hyppigt i sammenhæng og anvendes hyppigt af native speakers*, dvs. det er autentiske flerordsforbindelser (fx *a powerful argument, a sharp contrast*). Eftersom begreberne tilhører ordklassen substantiver, giver det mening at arbejde med ordklasserne verber og adjektiver som kollokationer. Eller sagt på en anden måde: Eleverne skal lære, hvilke verber man typisk anvender sammen med fx *climax* eller *intention*. De skal vide, hvilke adjektiver native speakers oftest sætter foran *conflict* eller *development*.

En del elever vil typisk skrive sætninger som fx *"This scene is the important turning point in the story."* Her står begrebet 'nøgent' uden kollokationer. Men hvis eleven lærer, at begreberne kan 'klædes på', og at *turning point* hyppigt forbindes med verbet *to reach* og adjektivet *crucial*, giver det mulighed for en anden sprogbrug: *"The story reaches a crucial turning point in this scene."*

Her følger lidt inspiration baseret på opslag i gratis online ordbøger (især: <https://www.freecollor.com>), som nemt kan omsættes til forskellige typer øvelser.

	KOLLOKATORER	
ANALYSEBEGREB	VERBER	ADJEKTIVER
development	<i>occur, take place describe, undergo</i>	<i>exciting, important, major, radical, remarkable, significant, striking, logical, unexpected</i>
turning point	<i>mark, prove (to be) see something as..., reach</i>	<i>crucial, major, real, significant</i>
argument	<i>advance, present, put forward develop, support, underline consider, listen to, accept, agree with dismiss, reject counter, refute</i>	<i>basic, general powerful, sound, strong, weak spurious, tenuous balanced, valid, plausible compelling, persuasive, logical, ra- tional</i>
contrast	<i>make offer provide</i>	<i>clear, direct marked, sharp, strong stark, startling, striking, complete</i>
symbol	<i>adopt sth as... regard sth as..., see sth as... use sth as...</i>	<i>perfect, powerful universal, traditional, ancient cultural, political, religious phallic</i>
conflict	<i>bring somebody into... cause, create, lead to, provoke, avert, avoid, prevent handle, end, resolve, settle</i>	<i>major, bitter, serious, violent constant, increasing, continued, continuing unresolved</i>

Hvis eleven føler sig (mere) sikker i den sproglige formulering og mestrer det at skrive korrekte sætninger, hvori begreberne indgår, bliver anvendelsen af begreberne også ofte mere sikker.

6. Metode og citatteknik

At dokumentere sine påstande med citater og henvisninger er en væsentlig del af fagets metode, og noget eleverne forventes at beherske. I instruksen til (*short*) *analytical essay* på alle tre niveauer indgår den samme formulering, "Your essay must include references to [the text]." Eleverne skal vide, at der er to måder at lave "references" på.

1. Væsentlige påstande om analyseteksten *skal* dokumenteres med korte citater, som er forsynet med en præcis henvisning til teksten. Det er en forventning og et krav til eksamensessayet. Henvisninger placeres i en fodnote eller, alternativt, i en parentes umiddelbart efter citatet.
Man kan enten citere sætninger eller dele af sætninger. Eller man kan citere enkeltord, som integreres i egne formuleringer.
2. Ved mindre væsentlige pointer og iagttagelser i teksten, som man sammenfatter med egne ord, kan man nøjes med at lave en henvisning (dvs. *uden* citat). Den form for henvisning er en mulighed, eleven har.

Eksemplerne nedenfor illustrerer begge former for henvisning. Tidligt i afsnittene kommer der et citat, som underbygger fokus i afsnittet (hhv. *relationship* og *main character*); senere i afsnittene er der henvisning uden *citat* til noget, som parafraseres.

Eksempel på analyserende afsnit med topic sentence, citat og konklusion	
topic sentence	→ The failing communication in their relationship creates a void. This leads to resignation in the wife, Ellie, while the husband seems mostly oblivious: “[...] we had talked less and less
underbygning med citat	→ [...] What was there to talk about? We worked and we saved.” (ll. 92-93). This mutual negligence results in the husband focusing on his own life and hobby, the jazz records, and not attaching any real importance to his wife’s wishes or longings. Routines and emptiness deepen the rift, of which the Missouri River becomes the symbol. The crossing of the river on the ferry (l. 77) is a foreshadowing of Ellie’s decision to leave her husband.
del-konklusion	→

Eksempel på, hvordan man skriver analyserende og underbygger (short story)	
tekstanalysebegreber	→ The main character Orlando Zaki finds himself trapped in a Red Cross refugee camp, which is the setting of the whole story. Here he and many other children “wait and wait and then wait some more” (ll. 19-20). Apparently the camp is run by nurses or nuns since one of them is called “Sister Nora” (l. 12). The place is like an island where nothing or very little ever happens, and where food and water seem scarce (ll. 20-24). The daily routine is that the children “fight and struggle and bite and kick and curse and tear and grab and run” (ll. 22-23) when they finally get some food. All in all, the camp seems to turn them into little animals.
underbygning med citat	→
henvisning uden citat	→
del-konklusion	→

(Christensen & Tornøe: *Skriftlig eksamen i engelsk*, Gyldendal 2019)

6.1. Short filmog citater

I eksamensopgaven på HF B indgår *short film* som tekstmateriale. Her bør man sikre sig, at eleverne kan underbygge væsentlige påstande med citater fra filmen, dvs. ved at nedskrive replikker fra filmens dialog, som forsynes med en minuthenvisning, hvilket svarer til et citat fra en skrevet tekst, fx short story. Et eksempel:

The short film “Dig” describes a dysfunctional family that seem to have various hidden conflicts. This is apparent already in the opening scene inside the house (minute 00:20-01:17) where the mother somewhat aggressively asks the protagonist, the

daughter, to “Quit crunching, please” (minute 00:54) while the daughter is eating breakfast. The daughter tries to please her mother a bit later by offering to keep an eye on the father, who is digging a hole in the garden, “I’ll keep watching him if you want?” (minute 02:15), but the mother has already turned her back on the daughter physically (minute 02:07) and perhaps also mentally. Tension is building up. ...

(Elevbesvarelse)

6.2. Grammatik og citater

På STX kan der være tilfælde, hvor eleverne er nødt til at lave en henvisning i fx Assignment 1 eller Assignment 2 (STX A/B), hvor de kan blive bedt om at forklare noget grammatik. I de tilfælde, hvor eleven gengiver en formulering fra fx en grammatikbog som del af sit svar, skal denne formulering naturligvis sættes i citationstegn og forsynes med en henvisning. Eleverne skal vide, at de også i den del af eksamensopgaven skal følge fagets metode, som er skik og brug, nemlig at man laver henvisning og bruger citationstegn til at markere, når man gengiver noget, andre har skrevet.

I eksamensopgavesættene er der eksempler på, hvordan man skal citere under fanen Vejledning → Henvisning til tekst, video- og lydclip.

Endvidere skal det nævnes, at formuleringen “Husk kildehenvisning, hvis du citerer fra en grammatikbog.” vil indgå i Assignment 1 og Assignment 2 i STX A og i Assignment 2 i STX B eksamensopgaven fra sommereksamen 2022.

God fornøjelse med arbejdet!

7. Bilag 1

Tre eksempler på, hvordan elever analyserer og skriver om *cinematic technique* i Assignment 6C på HF B (december 2020; short film "Light My Fire", hvor der var krav om flg. analytical terms: *setting, sound, relationship, main theme*). Elevernes sprog er gengivet ukorrigeret (analysebegreber med min understregning).

Eksempel A

... The composition in the short film is divided into different shots, there are used long shots to give us a sense of emotional distancing with regard to the characters. The movie also uses close ups to focus on the persons face in this case we see Miles driving over to the house (00:57-01:22). The camera movements are different depending on the shots, it changes perspective while focusing on Miles, and when he is almost at his destination the camera turns around and it makes us focus on something new that is about to happen (01:23-01:29). The sound is diegetic, but it switches a little around with some mood music at the beginning. The lighting is low-key(dark) and is used to make it serious. The relationship between Lucy and Miles does not seem good...

Kommentar: Eleven har kun en enkelt sætning om *sound*, men forbinder dog musikken med *camera movements*, ganske vist uden at det bliver særligt præcist. Der er et bredt kendskab til de filmiske virkemidler, men der er kun ganske få analytiske pointer (fx forbindes *long shots* med *characters*).

Eksempel B

The sound is diegetic, we hear how fast Miles drives (00:45), the fireworks exploding (00:12) and how the whole situation is about to escalate because of the dog's barking. But non-diegetic sound is also used, in the form of background music, which gives us a feeling of thrill on the way to get revenge.

As soon as Miles puts the bat down, the dog stops barking and there is absolutely silence. For the first time in this short film, we can really hear what they are saying and for a moment, we can feel the sorrow (03:00-03:17). But as the father yells for Clark, [t]he dog begins to bark again.

Kommentar: Besvarelsens analyse er bedre end A-eksemplets på den måde, at der er fokus på *sound*, og der skelnes mellem de to vigtigste underkategorier, (*non-*)*diegetic*. I stedet for at opremse en række begreber, udleder eleven flere pointer af analysen af *sound*, fx at "the whole situation is about to escalate", og at stilhed fortolkessom "sorrow". Det centrale hævntema forbindes med "background music" og "a feeling of thrill".

Eksempel C

When the film begins, we see that Miles is a very aggressive man (00:26-01:45). He is furious when he opens the front door and go to the garage, and on the way to Clarks house is making himself even more furious by shouting and listen to loud, aggressive music (01:05-01:25). In the end, Miles does not have the strength to do anything and punish Clark. The high-angles stress that Miles feels very insecure and uncomfortable, but Clark's father comes off as dominant and arrogant because of the use of low-angle shot (02:30). In most of the short film there is diegetic sound (00:11-07:55). Only in the beginning and the end we find non-diegetic sound which sets the mood for an example the sad ending with Miles alone on the couch.

Kommentar: Rent analytisk – idet man ser bort fra de sproglige fejl – er det et udmærket, fokuseret og sammenhængende afsnit, fordi eleven anvender eksempler på virkemidlerne *sound* og *angles* som belæg for sin karakteristik af de to fædre i filmen og af filmens *ending*. Der demonstreres på den måde overblik og metode. En sådan analyse og anvendelse af *cinematic devices* ville i en analyse af en *short story* svare til, at en elev fx gik ned i sprogligt-stilistiske lag i teksten og anvendte disse i en karakteristik.